

LAKIALOITE 15/2012 vp

Laki rikoslain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lisätään työrikoksia koskevaan rikoslain 47 lukuun uusi lainkohta, jossa säädetään sakko- tai maksimissaan kuuden kuukauden vankeusrangaistuksesta, mikäli työnantaja tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo yrityksessä työsopimus-

lain 2:7 §:n perusteella noudatettavan yleissitovan työehtosopimuksen tai yritystä työehtosopimuslain 4 §:n perusteella velvoittavan työehtosopimuksen palkkaa koskevia määräyksiä.

PERUSTELUT

Työntekijöiden palkkaehdot määräytyvät Suomessa pääasiallisesti työehtosopimusten perusteella. Työnantajaliittoon järjestäytynyt työnantaja on velvollinen noudattamaan asianomaisen alan työehtosopimuksen määräyksiä työehtosopimuslain 4 §:n perusteella (ns. normaalisitovuus). Järjestäytymätön työnantaja puolestaan on velvollinen noudattamaan alalla yleisesti noudatettavan valtakunnallisen työehtosopimuksen (ns. yleissitova työehtosopimus) määräyksiä työsopimuslain 2:7 §:n perusteella.

Ammattiliittojen (ja työsuojeluviranomaisten) tietoon tulee kuitenkin vuosittain tuhansia tapauksia, joissa työnantaja ei ole noudattanut työehtosopimuksen vähimmäispalkkaa ja työehtosopimuksen perusteella maksettavia lisiä koskevia määräyksiä.

Työehtosopimuksen palkkausta koskevien määräysten rikkominen aiheuttaa huomattavia menetyksiä työntekijöille sekä palkan että palkan sidottujen muiden etuuksien, kuten työttö-

myyspäivärahan, sairauspäivärahan ja työeläkkeiden, menetyksenä. Työehtosopimusten palkkamääräysten rikkominen aiheuttaa huomattavia menetyksiä myös yhteiskunnalle verotulojen ja työnantajan maksettavien eläkevakuutusmaksujen menetyksenä. Osaa tapauksista voidaan ajaa kiskonnan tapaisina työsyRJintärikoksina, mutta sen tunnusmerkistön täyttyminen edellyttää ensin syrjinnän tunnusmerkistön täyttymistä. Palkkarikokseen voisi kuitenkin syyllistyä myös kohdistamatta alisteisessa asemassa olevaan työntekijään erityistä syrjintää.

Tästä syystä on perusteltua saattaa työehtosopimusmääräysten alittavan palkan maksaminen rangaistavaksi teoksi lisäämällä työrikoksia koskevaan rikoslain 47 lukuun palkkarikosta koskeva määräys, jossa säädettäisiin sakko- tai maksimissaan kuuden kuukauden vankeusrangaistus, mikäli työnantaja tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo yrityksessä työsopimuslain 2:7 §:n perusteella noudatettavan yleissitovan työehto-

sopimuksen tai yritystä työehtosopimuslain 4 §:n perusteella velvoittavan työehtosopimuksen palkkaa koskevia määräyksiä.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään rikoslain (39/1889) 47 lukuun uusi 3 b § seuraavasti:

47 luku
Työrikoksista
3 b §

Palkkarikos

Työnantaja tai tämän edustaja, joka tahallaan
tai huolimattomuudesta rikkoo työsopimuslain

2 luvun 7 §:n tai työehtosopimuslain 4 §:n sisältämää palkanmaksuvelvoitettaan, on tuomittava *palkkarikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

Helsingissä 11 päivänä huhtikuuta 2012

Antti Lindtman /sd